Malmö stad
Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-10-19

Vår referens:
Maria Jonstrup Enhetschef

Epost:
maria.jonstrup@malmo.se

Diarienummer:
MN-2026-9662

Rapport från revisorskollegiet - Granskning av förorenade områden

Sammanfattning

Under 2026 genomförde stadsrevisionen en granskning om miljöförvaltningen säkerställer att förorenade områden identifieras, bedöms och hanteras i enlighet med lagstiftning och rutiner.

Granskningen har genomförts och rapporten har överlämnats till miljönämnden för yttrande. Stadsrevisionens sammanvägda bedömning är att miljöförvaltningen i huvudsak säkerställer att förorenade områden identifieras, bedöms och hanteras i enlighet med lagstiftning och rutiner. I vissa delar bedöms detta inte helt säkerställt. Miljöförvaltningen har tagit fram åtgärder med anledning av revisionens granskning samt ett förslag till yttrande till revisionskollegiet.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden bifaller förvaltningens förslag till åtgärder.
2. Miljönämnden har tagit del av nulägesbeskrivningen för åtgärdsplanen och uppdrar åt förvaltningen att återkomma med en uppföljning i augusti 2027.
3. Miljönämnden ger förvaltningen i uppdrag att återkomma med ett uppföljande yttrande i september 2027 i enlighet med revisorskollegiets beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-10-19
- Förslag till yttrande, daterat 2026-10-19
- Stadsrevisionens rapport ”Förorenade områden – fördjupad granskning 2026”, beslutad av Revisorskollegiet 2026-09-30

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-11-19

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet, via e-post registrera.stadsrevisionen@malmo.se

Richard Magnusson, via e-post richard.magnusson@malmo.se

Ärendet

I revisionsplanen för 2026 har revisorskollegiet beslutat att granska om miljönämndens, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och

servicenämnden säkerställer att förorenade områden identifieras, bedöms och hanteras i enlighet med lagstiftning och rutiner.

Som en del i granskningen har revisorskollegiet översänt Stadsrevisionens rapport ”Förorenade områden – fördjupad granskning” för yttrande.

Miljönämnden ska yttra sig vid två tillfällen, det första yttrandet ska inkomma senast 2026-12-02 och i det ska nämnden ge ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats samt redovisa vilka åtgärder som planeras att genomföras, förväntade effekter och när åtgärderna ska vara genomförda. Redovisningen ska göras separat för varje bedömning och rekommendation. Det uppföljande yttrandet ska inkomma senast 2027-09-10 och i det uppföljande yttrandet ska nämnden redovisa genomförda åtgärder och deras effekter i verksamheten.

Stadsrevision har i sin rapport dragit följande slutsatser.

- Granskningen visar att miljönämnden inte helt säkerställer ansvar enligt förvaltningslagen till följd av att det finns omkring 130 äldre, vilande ärenden inom förorenade områden som behöver uppföljning.
- Granskningen visar i övrigt genom bland annat stickprov på tillsynsärenden att miljönämnden säkerställer ansvar enligt miljöbalken för förorenade områden.
- Granskningen visar vidare att miljönämnden gör riskanalys genom sin behovsutredning och tillsynsplan. Det finns skriftliga rutiner med betydelse för förorenade områden. Nämnden behandlar rapportering om förorenade områden genom bland annat delårsrapport och årsanalys.
- Granskningen visar även att samtliga granskade nämnder tillgodoser samordning i frågor som rör förorenade områden genom huvudsakligen två förvaltningsövergripande grupper: styrforum för markmiljöfrågor och samverkansgruppen för markmiljö.

Stadsrevisionen har lämnat följande rekommendationer till miljönämnden:

▪ Verka för att äldre, vilande tillsynsärenden handläggs och avslutas, samt följande rekommendation till tekniska nämnden, servicenämnden och miljönämnden:

▪ Tydliggör hur spårbarheten för schaktmassor och liknande ska dokumenteras och följas upp.

Miljöförvaltningens bedömning och planerade åtgärder

Förvaltningen ser positivt på den granskning som har utförts då det är viktigt att arbetssätten inom miljötillsyn fungerar väl för att skydda hälsan och miljön.

Verka för att äldre, vilande tillsynsärenden handläggs och avslutas.

I september 2026 fanns cirka 130 äldre oavslutade tillsynsärenden om förorenade områden. Revisionen bedömer därför att miljönämnden inte fullt ut säkerställer skyndsam handläggning enligt förvaltningslagen och rekommenderar att ärendena handläggs och avslutas.

Miljöförvaltningen delar bedömningen att äldre ärenden bör följas upp och avslutas när det är möjligt. Samtidigt är tillsynen över förorenade områden ofta långsiktig och beroende av externa processer, vilket innebär att vissa ärenden behöver vara öppna eller vilande under längre tid. Förvaltningen ser dock ett behov av att stärka uppföljningen av äldre ärenden för att säkerställa en ändamålsenlig ärendehantering. Förvaltningen har identifierat följande åtgärder. Åtgärdernas effekt och tidsplan framgår av tabellen nedan.

Förvaltningen kommer efter genomförd genomgång att redovisa resultatet till miljönämnden samt lämna förslag på fortsatt uppföljning och prioritering av kvarstående ärenden.

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Inventera vilande ärenden. Dokumentera risk, orsak till dröjsmål, återstående handläggning, ansvarig handläggare och datum för nästa steg.	Inom 6 månader	Ökad kontroll över vilande ärenden och säkerställande av att endast ärenden med motiverade skäl för fortsatt vilande kvarstår.
Definiera kriterier för när ett tillsynsärende får klassificeras som vilande och hur ofta sådana ärenden ska följas upp.	Inom 1–2 månader	Säkerställer att motiverade vilandeförklaringar kvarstår och att ärendebalansen hålls på en rimlig nivå.

Tydliggör hur spårbarheten för schaktmassor och liknande ska dokumenteras och följas upp.

Rekommendationen riktas gemensamt till miljönämnden, tekniska nämnden och servicenämnden. Revisionen fann oenhetlig dokumentation och otydlighet om hur den faktiska masshanteringen kontrolleras. Exempelvis saknades i vissa fall dokumenterat transporttillstånd eller uppgift om faktisk transportör. Underlag om återfyllnadsmassors ursprung och provtagning var också bristfälligt. Revisionens rekommendation var att tydliggöra hur spårbarheten för schaktmassor och liknande ska dokumenteras och följas upp.

Förvaltningen har identifierat följande åtgärder. Åtgärdernas effekt samt tidsplan framgår av tabellen nedan.

Åtgärd	Tidsplan	Förväntad effekt
Genomföra en översyn av rutiner och arbetssätt för masshanteringsärenden för att säkerställa att tillsynen omfattar relevanta krav på spårbarhet, nödvändiga underlag samt dokumentation av avvikelser.	Inom 6 månader	Stärkt kontroll av massflöden och ökad spårbarhet och dokumentation.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Avdelningen för Miljö-och hälsoskydd